

DET KONGELIGE
FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENT

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref
201000211- /PES

Dato

20 MAI 2010

Svar på høring om Klimakur 2020

Det vises til høringsbrev vedr. Klimakur 2020-rapporten mottatt Fiskeri- og kystdepartementet 22. februar 2010. Nedenfor følger departementets merknader til rapporten.

Merknadene vil hovedsakelig knytte seg til rapportens kvalitet og forslag til utbedringsområder. Synspunkter på norsk klimapolitikk og virkemiddelbruk vil departementet komme tilbake til, bl.a ifm. det forespeilede arbeidet med stortingsmelding.

Om Klimakur 2020: tilnærming til FKDs ansvarsområder

Klimakur 2020 kombinerer sektorvise tiltaksanalyser og virkemiddelvurderinger med tverrsektorielle makroanalyser. Resultatene benyttes til å framstille virkemiddelmenyer. Kombinasjonen bidrar til å belyse realismen i, og de realøkonomiske effektene av å oppfylle nasjonale målsettinger på området, og er således et eksempel til etterfølgelse. Norsk klimapolitikk bygger i stor grad på prinsippet om kostnadseffektiv virkemiddelbruk. Kostnadseffektiv virkemiddelbruk bidrar til redusert beskatning/økt tjenestetilbud sammenlignet med andre alternativer. Redusert beskatning bidrar på sin side til lavere prisvekst, noe som gagnar eksportindustrien. Dette taler for virkemiddelmeny 1.

Fiskeri- og havbruk faller inn under "transportsektoren" og "industri", nærmere bestemt "annen industri og forskjellige typer næringsmiddelindustri. Transportsektoren står for litt i overkant av 30 % av utslippene av dagens klimagasser i Norge, og omfatter fiskeri, landtransport, sivil og militær lufttransport, skipsfart, og

andre mobile kilder.

FKDs ansvarsområder alene er i liten grad berørt i rapporten:

- Kyst- og fiskeflåten er omtalt under transportsektoren. Biodrivstoff jf. kap 10.5.
- Sjøtransport er omtalt flere plasser, kanskje mest sentralt under kap 10.7 som blant annet ser på Co-modalitet og fordeling av transporten mellom veg, bane og sjø.
- Fiskeflåten blir berørt av ev. tiltak i forbindelse med kjølemedier - kap 19.

Klimakurs foreslåtte virkemidler for fiskeriflåten:

Det er kun foreslått følgende virkemidler som kan påvirke reduksjon av klimagassutslippene i fiskerisektoren:

- Innblanding av 10 % biodiesel i fiskeriflåten (133 000 tonn).
- Innblanding av 10 % biodiesel i kystflåten (222 000 tonn).
- Landstrøm skip* (154 500 tonn reduksjon)
- Fartsreduksjon skip* (97 400 tonn)
- F3: HFK tiltakspakke* (491 000 tonn)

Vi konstaterer at det er fokusert på å redusere utslipp av CO₂ gjennom økt bruk av biodiesel. Vi kan imidlertid ikke se forslag til tiltak for redusert bruk av drivstoff utover fartsreduksjon og økt bruk av landstrøm.

Havbruk: virkemidler og mulige konsekvenser

Havbruksnæringa er også lite synlig i rapporten og det er vanskelig å trekke ut av teksten hva konsekvensene og særlig de økonomiske konsekvensene av eventuelle tiltak kan bli for næringa.

Med hensyn til havbruksnæringa, fiskeforedling og handel synes følgende elementer å ville bli berørt berørt:

- All transport der fossile energibærere benyttes:
  - Transport av smolt, laks for slakting (brønnbåter)
  - Den daglige bruk av båt ved røkting av oppdrettsvirksomheten for å komme til og fra oppdrettsanleggene
  - Transport med skip av fiskefôr og fisk som råvare til fiskefôr fra f.eks. Chile til Norge
  - Transport (skip, lastebiler, fly m.m.) av fiskevarene fra mottaksanlegg/slakteri/ fiskeforedlingsanlegg i Norge til grossist innenlands eller i utlandet
- Bruk av fossile energibærere i produksjon av f.eks. fiskefôr (tørkeprosessen) og i produksjonen av fiskeolje og fiskemel (tørkeprosessen).
- Bruk av fossile energibærere i oppvarming av produksjonslokaler.

- Bruk av fluorerte klimagasser i kulde- eller varmpumpeanlegg i både fiskeri- og havbruksnæringa.

Fiskeri- og kystdepartementets arbeid med utslippsreduksjon:

I klimaarbeidet opplever departementet at aktuelle aktører ønsker ulike særtiltak på finansieringssiden for å kunne utløse nødvendige klimatiltak. Et eksempel er fiskeflåten der fornyelse i tillegg til å gi mer effektive og komfortable fartøy, vil kunne bidra til utslippsreduksjoner av bl.a. NOx og klimagasser (herunder kjølemedier). For å oppnå dette har næringa fremmet forslag om ulike skattemessige (avskrivningssatser mv.) og finansielle virkemidler (2. prioritetslån Innovasjon Norge).

Fiskeri- og kystdepartementet har i samarbeid med næring, forvaltning og forskning i rapporten *"Reduksjon i drivstofforbruk og relaterte utslipp fra fiskeflåten"* pekt på ulike utfordringer med tanke på å kunne redusere utslippene av klimagasser fra fiskeflåten. Rapporten identifiserer teknologiske, logistiske og forvaltningsmessige faktorer som kan bidra til å redusere drivstofforbruk og relaterte utslipp fra fiskeflåten, herunder:

- Teknologi (fartøy, framdrift, kjølemedium, redskap)
- Flåtestruktur (antall, redskapskategori, størrelse)
- Forvaltning (reguleringer, lover, forskrifter, politiske prioriteringer)
- Avgifter og virkemidler
- Lokalisering av fangstområder, mottak, produksjon og marked
- Klimaspor av fisk og råstoff

Rapporten ferdigstilles før sommeren, og vil kunne være til nytte i arbeidet med Klimakur2020. Denne vil kunne ettersendes på forespørsel.

FKDs klimaarbeid vil internt følges opp i en egen Klimastrategi som nå er under utarbeidelse. Dette gjelder også ordningen med refusjon av CO2 avgift for flåten, selv om dette ikke omfattes direkte av Klimakur 2020.

Departementets vurdering

Klimakur 2020 hevder at fiskeflåten er storforbruker av fossilt brensel, og en stor utslippskilde for klimagasser. Det er vanskelig å se at dette umiddelbart henger sammen med de faktiske utslippene fra fiskeflåten, all den tid utslippene har vært stabile/nedadgående siden 1990 og står for en forholdsvis liten andel av de totale utslippene nasjonalt. Per i dag står fiskeri for 1,1 millioner tonn utslipp av klimagasser, som utgjør ca 1,3 % av de totale klimagassutslippene nasjonalt.

Implementeringen av virkemidlene i Klimakur vil sannsynligvis ha en positiv effekt for miljøet, men vil kunne ha en negativ effekt på fiskeri- og havbruksnæringa, fiskeaktivitet og fiskesamfunn. Negative konsekvenser innbefatter blant annet

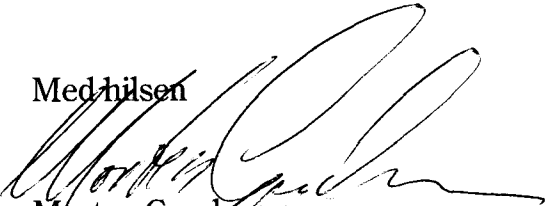
muligheten for markedsvridning, samt mulig favorisering av enkeltsegmenter i fiskeriindustrien.

Departementet vil presisere behovet for å foreta en grundig konsekvensutredning (særlig økonomiske) for å befestе at gevinsten av foreslåtte virkemidler er så vidt stor at en eventuell negativ effekt er forsvarlig. Dette gjelder både for den potensielle utslippsreduksjonen, samt kostnader for tiltak som er vurdert i sektoranalysen.

Fra Fiskeri- og kystdepartementets side ønskes nærmere utredning og analyse av følgende punkter:

- Generelt bør rapporten gjøres mer oversiktlig, spesielt når det gjelder de sektorvise analysene i del B.
- Det bør utredes mer inngående om fiskeri som sektor, herunder å se nærmere på hva begrepet og definisjonen av fiskeri innebærer. Dette er spesielt viktig siden fiskeflåten er omtalt som en storforbruker av fossilt brensel.
- Det bør være et klart skille mellom fiskeri og skipsfart, både når det gjelder hvilke virkemidler som implementeres og hvilke konsekvenser disse vil ha på de respektive sektorene. Fiskerisektoren anses mer sårbar enn skipsfartssektoren.
- I rapporten er det ikke åpenbart å se konsekvensene av de virkemidler og tiltak som er foreslått på fiskerisektoren. Dette gjelder blant annet de positive og negative effektene av virkemidlene i forhold til faktisk utslippsreduksjon.
- I Virkemiddelvurderingen i del B, som redegjør for økonomiske, regulatoriske virkemidler, samt forskning, innovasjon og FoU, så er ikke fiskeflåten nevnt i det hele tatt. En vurdering av virkemidler som vil påvirke fiskeflåten bør også tas med i denne delen.
- Det samme gjelder for tiltak som er utredet i del B. Her kommer fiskerisektoren under de tiltak som går på tvers av transportsektoren.
- Nærmere utredning og analyse av konsekvensene for havbruksnæringa og mulighetene for bruk av alternative energibærere til fossilt brennstoff.

Med hilsen

Morten Gundersen
fung. avdelingsdirektør

Pål Einat Skogrand
førstekonsulent